

Providing a model to investigate the impact of emerging adulthood components on psychological well-being of youth mediated by self-concept

Pardis Banabehbahani, Ph.D

Department of Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Reza Ghorban Jahromi, Ph.D

Assistant professor of Department of Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Bitā Nasrolahi, Ph.D

Assistant professor of Department of Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Farhad Jomehri, Ph.D

Assistant professor of Department of Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

Abstract

Emerging adulthood is a new developmental period which components affects various personal psychological factors. The purpose of this study was to present a model to investigate the impact of emerging adulthood components on psychological well-being of youth mediated by self-concept. This study was a descriptive study with a correlation design in the framework of causal models. 395 participants (51% male) in the age range of 18 to 25 years were randomly selected from the educational centers of Ahvaz (In the 98-99 academic year). Participants responded online to Arnett Inventory of Dimensions of Emerging Adulthood (Reifman, Arnett, & Colwell, 2007), Ryff's Psychological Well-Being Scale (Ryff, 1989), and Beck Self-Concept Test (Beck, Steer, Epstein, & Brown, 1990). Path analysis method was used to analyze the results. The results showed the average self-concept and above-average scores psychological well-being. The results confirmed the strong significant positive direct impact of emerging adulthood components on self-concept (Identity Exploration: 0/272; Possibilities: 0/210; Instability: 0/318; Focus on others: 0/245; Self-focus: 0/230; Feeling in-between: 0/213), as well as self-concept on psychological well-being 0/799 ($p < 0.01$). Also, instability 0/247 ($p < 0.01$), identity exploration 0/217 ($p < 0.05$) and possibilities 0/205 ($p < 0.05$) are impacted on psychological well-being by mediating self-concept. The results showed that individuals experiencing emerging adulthood had a better psychological well-being, due to their improved self-concept.

Keywords: emerging adulthood, psychological well-being, self-concept, youth.

ارائه مدلی برای بررسی تأثیر مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور بر بهزیستی روان‌شناختی جوانان با میانجی‌گری خودپنداره

پرديس بناءبهبهانی

دکتری روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

*رضا قربان جهرمی

استادیار گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

بی‌تا نصر الهی

استادیار گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

فرهاد جمهری

استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

چکیده:

بزرگسالی در حال ظهور، دوره جدید رشدی است که مؤلفه‌های آن بر عوامل مختلف روان‌شناختی افراد تأثیر می‌گذارد. هدف این پژوهش، ارائه مدلی برای بررسی تأثیر مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور بر بهزیستی روان‌شناختی جوانان با میانجی‌گری خودپنداره بود. این پژوهش یک مطالعه توصیفی با طرح همبستگی در چارچوب مدل‌های علی بود. ۳۹۵ نفر (۵۱ درصد مرد) در محدوده سنی ۱۸ الی ۲۵ سال از میان مراکز آموزشی شهر اهواز (در سال تحصیلی ۹۸-۹۹) که به‌صورت در دسترس انتخاب شدند، به سیاه ابعاد بزرگسالی در حال ظهور آرت (Reifman, Arnett, & Colwell, 2007)، مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف (Ryff, 1989) و آزمون خودپنداره بک (Beck, Steer, Epstein, & Brown, 1990) به‌صورت آنلاین پاسخ دادند. از روش تحلیل مسیر برای تحلیل نتایج استفاده شد. نتایج، خودپنداره متوسط و بهزیستی روان‌شناختی بالاتر از متوسط را نشان داد. نتایج، تأثیر مستقیم مثبت معنادار قوی مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور بر خودپنداره (اکتشاف هویت: ۰/۲۷۲؛ فرصت‌ها/خوش‌بینی: ۰/۲۱۰؛ بی‌ثباتی / منفی بودن: ۰/۳۱۸؛ تمرکز بر دیگران ۰/۲۴۵؛ تمرکز بر خود ۰/۲۳۰؛ احساس بینابینی: ۰/۲۱۳) و خودپنداره بر بهزیستی روان‌شناختی ۰/۷۹۹ ($p < 0.01$) را تأیید کرد. همچنین، بی‌ثباتی/منفی بودن ۰/۲۴۷ ($p < 0.01$)، اکتشاف هویت ۰/۲۱۷ ($p < 0.05$) و فرصت‌ها/خوش‌بینی ۰/۲۰۵ ($p < 0.05$) با میانجی‌گری خودپنداره بر بهزیستی روان‌شناختی تأثیر داشتند. نتایج نشان داد افراد با تجربه بزرگسالی در حال ظهور، صاحب خودپنداره بهتری شده‌اند و به همین دلیل بهزیستی روان‌شناختی در آن‌ها بهبود یافته است.

کلمات کلیدی: بزرگسالی در حال ظهور، بهزیستی روان‌شناختی، خودپنداره، جوانان

مقدمه

این دوره وقتی به آینده پیش رو نگاه می‌کنند، احساس می‌کنند هنوز هم فرصت دارند (Arnett, 2015؛ Arnett, 2014). اما این حس خوش‌بینی ممکن است موجب شود بعضی از بزرگسالان در حال ظهور از تصمیم‌گیری واقعی خودداری کنند (Henig & Henig, 2013).

با توجه به این‌که آینده جهان در دست نوجوان و جوانان است باید به سلامت بر این دو گروه سنی بیشتر توجه شود (Azzopardi, Kennedy, & Patton, 2017). یکی از جنبه‌های سلامت، بعد روان‌شناختی آن است. در سالیان اخیر از رویکرد آسیب‌شناختی به مطالعه سلامتی انسان انتقاد شده است (Hernandez et al., 2018). در روانشناسی مثبت به‌جای تأکید بر شناسایی و مطالعه آسیب‌های روانی و درمان آن‌ها، شناخت و ارتقا و جوه مثبت و نقاط قوت انسان مورد توجه واقع شده و اساس آن بر پذیرش انسان در جایگاه موجودی تواناست که قادر است توانایی‌های خود را شکوفا سازد (Compton & Hoffman, 2019). گروهی از روانشناسان مثبت‌نگر سلامت روان را معادل کارکرد مثبت روان‌شناختی تلقی و آن را در قالب اصطلاح بهزیستی روان‌شناختی مفهوم‌سازی کردند (Deci & Ryan, 2008).

پژوهش‌هایی به بررسی دوره بزرگسالی در حال ظهور و ارتباط مؤلفه‌های آن با بهزیستی روان‌شناختی پرداخته‌اند. مطالعه (Falsafi & Nemat Tavousi, 2019)، نشان داد ابعاد هویت توانایی تبیین ۱۸ درصد از واریانس بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان را دارند. همچنین نتیجه حاصل از پژوهش (Orang, Hashemi Razini, Ramshini, & Orang, 2018)، حاکی از آن بود که عامل سن می‌تواند موجب افزایش بهزیستی روان‌شناختی شود. پژوهش (Sharon, 2016)، نشان داد مهم‌ترین نشانه‌ها برای بهزیستی آن‌هایی هستند که بزرگسالان جوان بر آن کنترل دارند مانند بلوغ ارتباطی. همچنین (Karaś, Ciecuch, Negru, & Crocetti, 2015)، نشان دادند بهزیستی به‌طور مداوم با تعهد بالا، اکتشافات عمیق بالا و تجدیدنظر پایین در تعهد همراه است.

جوانان و نوجوانان حدود یک‌چهارم جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند (Azzopardi, Kennedy, & Patton, 2017). در ایران نیز به‌عنوان یکی از جوان‌ترین کشورهای جهان، ۳۸ درصد از شهروندان کمتر از ۱۸ سال و ۷۰ درصد از آنان زیر ۲۹ سال می‌باشند (Statistical Centre of Iran, 2016). سازمان بهداشت جهانی در سال ۱۹۹۰ ضمن آگاه کردن مسئولین کشورها در رابطه با تأمین سلامت جسمی، روانی و اجتماعی افراد جامعه، همواره بر این نکته تأکید دارد که هیچ‌یک از سه بعد سلامت بر دیگری برتری ندارد (Sadeghi Sarcheshme, Sam Aram, & Allahyari, 2018).

مطابق با پژوهش (Arnett, 2018)، دوره جدید بزرگسالی در حال ظهور با ویژگی‌های خاص خود، محدود به سنی ۱۸ الی ۲۵ سالگی را در بر می‌گیرد که موضوع اصلی این مطالعه می‌باشد. پنج مؤلفه بزرگسالی در حال ظهور عبارت‌اند از: ۱) دوره اکتشاف هویت؛ (Arnett, 2015) معتقد است کشف هویت در دوره نوجوانی با دوران بزرگسالی در حال ظهور متفاوت است. اکتشاف زودگذر و آزمایشی دوران نوجوانی جای خود را به تعهد جدی و مبتنی بر هویت در اواخر یا در طول دوره بزرگسالی در حال ظهور می‌دهد. ۲) دوره بی‌ثباتی/ منفی بودن؛ جوانانی که در این دوره به سر می‌برند سخت تلاش می‌کنند تا به پایداری روانی و بلوغ برسند. انتخاب‌های ناپایدار در زندگی، جزئی از هویت اصلی هستند که در حال نوسان‌اند (Arnett, 2015؛ Tanner, 2006؛ Cote, 2006). ۳) دوره تمرکز بر خود؛ افراد در این دوره با تمرکز بر خود، مهارت‌های زندگی هرروزه‌شان را تقویت می‌کنند، آگاهی بیشتری از خود و خواسته‌هایشان به دست می‌آورند، و برای زندگی بزرگسالی خود، بنایی بر پا می‌کنند. ۴) دوره احساس بینابینی؛ افراد در این دوره نوظهور احساس می‌کنند نه نوجوان‌اند و نه به بزرگسالی کامل رسیده‌اند. بیشتر بزرگسالان در حال ظهور نسبت به مکان زندگی، شغل، رابطه عاطفی تعلق جدی ندارند و باینکه وارد دانشگاه شده‌اند اما فارغ‌التحصیل نشده‌اند. ۵) دوره فرصت‌ها/ خوش‌بینی؛ بسیاری از افراد در

⁴ Feeling in-between

⁵ Possibilities

¹ Identity Exploration

² Instability

³ Self-focus

آن بود که میزان وضوح خودپنداره رابطه میان انواع مختلف وقایع استرس‌زای زندگی و بهزیستی ذهنی^۳ را به‌طور مستقل از روان رنجوری^۴ تعدیل می‌کند. نتیجه پژوهش (Sheyvandi, Naeimi, & Farshad, 2016)، حاکی از آن بود که خودپنداره پیش‌بینی کننده بهزیستی روان‌شناختی است.

در دهه جاری، نشانه‌های دوره بزرگسالی در حال ظهور در کشور ایران نیز مشابه با دیگر جوامع صنعتی پدیدار شده است. با توجه به این‌که پژوهش‌های کافی در رابطه با این دوره نوظهور در ایران انجام نشده است لازم است عواملی که بر بهبودی زندگی فردی و کارکرد جوانان در جامعه تأثیر گذارند از زوایای گوناگون به‌دقت بررسی شوند. پس با این انگیزه رابطه مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور با متغیر بهزیستی روان‌شناختی بررسی شود. از سوی دیگر نقش میانجی خودپنداره به‌عنوان یک رکن بنیادی در شخصیت، می‌تواند به افزایش صحت بررسی پژوهش یاری برساند. با در نظر گرفتن موارد بیان‌شده، در این مطالعه مدلی مفهومی جهت بررسی فرضیات تحقیق ارائه شده است. هفت فرضیه مستقیم عبارت‌اند از: ۱) اکتشاف هویت بر خودپنداره اثر مستقیم دارد؛ ۲) فرصت‌ها/خوش‌بینی بر خودپنداره اثر مستقیم دارد؛ ۳) بی‌ثباتی/منفی بودن بر خودپنداره اثر مستقیم دارد؛ ۴) تمرکز بر دیگران بر خودپنداره اثر مستقیم دارد؛ ۵) تمرکز بر خود بر خودپنداره اثر مستقیم دارد؛ ۶) احساس بینابینی بر خودپنداره اثر مستقیم دارد. همچنین، شش فرضیه اثرات غیرمستقیم عبارت‌اند از: ۱) اکتشاف هویت بر بهزیستی روان‌شناختی با میانجی‌گری خودپنداره تأثیر دارد؛ ۲) فرصت‌ها/خوش‌بینی بر بهزیستی روان‌شناختی با میانجی‌گری خودپنداره تأثیر دارد؛ ۳) بی‌ثباتی/منفی بودن بر بهزیستی روان‌شناختی با میانجی‌گری خودپنداره تأثیر دارد؛ ۴) تمرکز بر دیگران بر بهزیستی روان‌شناختی با میانجی‌گری خودپنداره تأثیر دارد؛ ۵) تمرکز بر خود بر بهزیستی روان‌شناختی با میانجی‌گری خودپنداره تأثیر دارد؛ ۶) احساس بینابینی بر بهزیستی روان‌شناختی با میانجی‌گری خودپنداره تأثیر دارد.

مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور هرچند ممکن است بتوانند مستقیماً بر بهزیستی روان‌شناختی تأثیر بگذارند، اما با توجه به ماهیت این مؤلفه‌ها تأثیر اصلی آن‌ها بر متغیرهای پایه‌ای‌تر نظیر ابعاد هویت (Fathi, Kiamanesh, & Jomehri, 2018)، و احتمالاً متغیرهای مرتبط با آن است. خودپنداره به‌عنوان یکی از عواملی که در روانشناسی همواره نقش کلیدی دارد و در بافت هویت برجسته است، می‌تواند به‌عنوان میانجی مناسب بین مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور و بهزیستی روان‌شناختی عمل کند. خودپنداره شامل کلیه باورها، فرضیه‌ها، تصورات و عقایدی است که فرد نسبت به خود دارد. فرد این فرضیه‌ها، باورها و تصورات مربوط به خودش را در فرایندی به نام خودپنداره سازمان‌دهی می‌کند. خودپنداره مثبت نه تنها به‌خودی‌خود یک عامل ارزشمند است، بلکه بر عوامل روان‌شناختی و رفتاری دیگر نیز تأثیر می‌گذارد (Hattie, 2014). وجود ارتباط میان دوره بزرگسالی در حال ظهور و خودپنداره در پژوهش‌هایی تأیید شدند. نتیجه مطالعه (Alborzi & Dashtbozorgi, 2018)، نشان داد دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد خودپنداره بالاتری نسبت به دانشجویان کارشناسی دارند. (Nelson, Kling, Wängqvist, Frisén, & Syed, 2018)، نشان دادند عزت‌نفس بدنی به‌طور قابل‌توجهی در طول زمان تغییر می‌کند. نتیجه پژوهش (Gattario & Frisén, 2019)، بیانگر الگوهای متفاوتی از تحول تصویر بدنی مثبت بود اما بیشتر شرکت‌کنندگان در سن ۱۸ سالگی بر تصویر بدنی منفی خود غلبه کرده بودند. نتایج مطالعه (Hakmigiari, Michaeli, Dickson, Scharf, & Shulman, 2019)، حاکی از آن بود که کاهش ادراک از خود منفی^۱ و افزایش آگاهی از خود و دیگران، ممکن است موفقیت شغلی آینده را تسهیل کند.

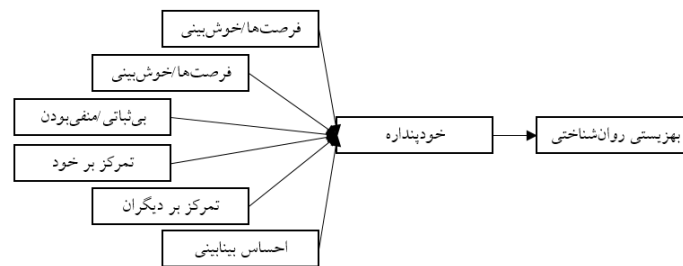
از سوی دیگر با توجه به نقش میانجی خودپنداره در این پژوهش، تعدادی از پژوهش‌های داخلی و خارجی به مطالعه ارتباط میان خودپنداره و وجه‌هایی از بهزیستی روان‌شناختی پرداخته‌اند. (Hanley & Garland, 2017)، نشان دادند وضوح خودپنداره رابطه میان ذهن آگاهی^۲ و بهزیستی روان‌شناختی را تعدیل می‌کند. همچنین نتیجه حاصل از سه مطالعه (Ritchie, Sedikides, Wildschut, Arndt, & Gidron, 2011)، نشانگر

³ subjective well-being

⁴ neuroticism

¹ negative self-perception

² mindfulness

شکل (۱): مدل مفهومی ارائه شده برای پژوهش

روش

روش پژوهش جامعه آماری و نمونه: این پژوهش به لحاظ هدف از نوع بنیادی و به لحاظ روش، توصیفی از نوع همبستگی بود. از آنجایی که این پژوهش به دنبال آزمون مدل علی روابط میان مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور و بهبودی روان‌شناختی جوانان و شناسایی نقش میانجی خودبنداره می‌باشد، از تحلیل مسیر استفاده شد. بر همین اساس، روش تحلیل مسیر استفاده شده یک روش مبتنی بر همبستگی در قالب مدل علی است. جامعه پژوهش حاضر شامل تمامی جوانان (بین سنین ۱۸ الی ۲۵ سال) ساکن شهر اهواز بود که در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی و مراکز آموزش آزاد اهواز در حال آموزش بودند. در این پژوهش برای تعیین حجم نمونه از رابطه کوکران و روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد. با قرار دادن تعداد جامعه آماری در فرمول کوکران، حجم نمونه ۳۸۴ نفر به دست آمد که برای افزایش اعتماد، حجم نمونه ۳۹۵ نفر در نظر گرفته شد. شرکت‌کنندگان در این مطالعه تقریباً ۷۵ درصد مجرد و ۵۱ درصد مرد بودند. همچنین افراد حاضر در این تحقیق به‌طور میانگین دارای ۲۲ سال سن با انحراف استاندارد برابر با ۲/۹۷ بودند. در این پژوهش از سه پرسشنامه استفاده شد که شرکت‌کنندگان در پژوهش به‌صورت آنلاین به آن‌ها پاسخ دادند.

ابزار سنجش

۱) سیاهه ابعاد بزرگسالی در حال ظهور (Arnett Inventory of Dimensions of Emerging Adulthood): این ابزار توسط (Reifman, Arnett, & Colwell, 2007) برای بررسی پنج

مؤلفه اصلی دوره بزرگسالی در حال ظهور طراحی شده و در زمان نمره‌گذاری یک مؤلفه جدید با عنوان تمرکز بر دیگران نیز اضافه شد که از نظر مفهومی نقطه مقابل مفهوم تمرکز بر خود است. این ابزار شش زیر مقیاس اکتشاف هویت (سؤال‌های ۱۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷ و ۲۸؛ برای مثال: آیا این دوره از زندگی دوره‌ای برای شناخت خودتان بوده است؟)، فرصت‌ها/خوش‌بینی (سؤال‌های ۱، ۲، ۴، ۱۶ و ۲۱؛ برای مثال: آیا در این دوره از زندگی فرصت‌های پیشرفت بسیاری برای انتخاب داشته‌اید؟)، بی‌ثباتی/منفی بودن (سؤال‌های ۳، ۶، ۸، ۹، ۱۱، ۱۷ و ۲۰؛ برای مثال: آیا در این دوره از زندگی سردرگم بوده‌اید؟)، تمرکز بر خود (سؤال‌های ۵، ۷، ۱۰، ۱۵، ۱۹ و ۲۲؛ برای مثال: آیا این دوره از زندگی را دوره آزادی فردی می‌دانید؟)، احساس بینابینی (سؤال‌های ۲۹، ۳۰ و ۳۱؛ برای مثال: آیا در این دوره از زندگی در برخی موقعیت‌ها (نه همه موقعیت‌ها) احساس بزرگسال بودن کرده‌اید؟)، و تمرکز بر دیگران (سؤال‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۸؛ برای مثال: آیا در این دوره از زندگی نسبت به دیگران احساس مسئولیت داشته‌اید؟) را با ۳۱ سؤال بسته پاسخ در مقیاس لیکرت (از کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۴) می‌سنجد. این سیاهه دارای ساختار عاملی معقول، اعتبار بالا و برخی همبستگی‌های معنا دار با سازه‌های موجود در آثار مکتوب است. زیر مقیاس‌های این ابزار همسانی درونی قوی با آلفای ۰/۷۰ تا ۰/۸۵ نشان دادند (Reifman, Arnett, & Colwell, 2007). در مطالعه (Fathi, Kiamanesh, & Jomehri, 2018)، نیز روایی سازه و اعتبار این ابزار بررسی شد. برای بررسی اعتبار ابزار از روش تتای ترتیبی^۱ استفاده شد. اعتبار کل ابزار ۰/۸۳ و اعتبار زیر مقیاس‌ها نیز از ۰/۵۳ تا

^۱ordinal theta

آورد. همبستگی نسخه کوتاه مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف با مقیاس اصلی از ۰/۷ تا ۰/۸۹ در نوسان بوده است. در پژوهش (Bayani, Koocheky & Bayani, 2008)، ضریب پایایی به روش باز آزمایی مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف ۰/۸۲ و خرده مقیاس‌های پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، زندگی هدفمند و رشد شخصی به ترتیب ۰/۷۱، ۰/۷۷، ۰/۷۸، ۰/۷۷، ۰/۷۰، ۰/۷۸ به دست آمد که از نظر آماری معنادار بود. نتیجه مطالعه (Khanjani, Shahidi, Fathabadi, Mazaheri, & Shokri, 2014)، نشان داد که برازش الگوی شش‌عاملی این مقیاس رد نشده است. همسانی درونی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ در شش عامل پذیرش خود، تسلط بر محیط، رابطه مثبت با دیگران، داشتن هدف در زندگی، رشد شخصی و استقلال به ترتیب ۰/۵۱، ۰/۷۶، ۰/۷۵، ۰/۵۲، ۰/۷۳ و ۰/۷۲ و برای کل مقیاس ۰/۷۱ به دست آمده است.

۳) آزمون خودپنداره بک (Beck Self-Concept Test): این آزمون توسط (Beck, Steer, Epstein, & Brown, 1990) طراحی شد و دارای ۲۵ ماده است. این آزمون ۵ جنبه از ویژگی‌ها را مورد بررسی و اندازه‌گیری قرار می‌دهد که عبارت‌اند از: توانایی ذهنی^۱ (سؤال‌های ۲، ۵، ۷، ۲۱ و ۲۳؛ برای مثال: معلومات من...، کارآمدی شغلی^۲ (سؤال‌های ۱۰، ۱۶، ۱۸، ۲۰ و ۲۲؛ برای مثال: تنبلی من...، جذابیت جسمانی^۳ (سؤال‌های ۱، ۶، ۸، ۱۲ و ۱۵؛ برای مثال قیافه من...، مهارت‌های اجتماعی^۴ (سؤال‌های ۴، ۹، ۱۴، ۱۹ و ۲۴؛ برای مثال: شوخ‌طبعی من...، عیب‌ها و حسن‌ها^۵ (سؤال‌های ۳، ۱۱، ۱۳، ۱۷ و ۲۵؛ برای مثال: حرص و طمع من...). در این آزمون نمرات به پنج دسته بسیار ضعیف (۷۱ و کمتر)، ضعیف (۷۲ تا ۸۱)، متوسط (۹۱ تا ۸۲)، قوی (۹۲ تا ۱۰۱) و بسیار قوی (۱۰۲ و بیشتر) تقسیم می‌شود. در این آزمون چندین گروه سؤال وجود دارد و هر سؤال، بیان‌کننده صفتی در فرد است و هر یک از مواد بر اساس روش درجه‌بندی شامل پنج اظهارنظر است که این اظهارنظرها از کاملاً مثبت تا کاملاً منفی درجه‌بندی شده‌اند و آزمودنی در هر ماده یکی از آن‌ها را

به دست آمد (اکتشاف هویت ۰/۸۱، فرصت‌ها/خوش‌بینی ۰/۶۷، بی‌ثباتی/منفی بودن ۰/۷۴، تمرکز بر خود ۰/۷۰، احساس بینایی ۰/۵۳، و تمرکز بر دیگران ۰/۶۵). نتایج تحلیل عاملی تأییدی رویی سازه‌ی ابزار را نیز تأیید کرد.

۲) مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف (Ryff's Psychological Well-Being Scale): این مقیاس توسط (Ryff, 1989) طراحی و در سال ۲۰۰۲ مورد تجدیدنظر قرار گرفت (Khanjani, Shahidi, Fathabadi, Mazaheri, & Shokri, 2014). در پژوهش حاضر، نسخه کوتاه ۱۸ سؤالی پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی ریف استفاده شد. این مقیاس دارای شش خرده مقیاس پذیرش خود (سؤال‌های ۲، ۸ و ۱۰؛ برای مثال: بیشتر جنبه‌های شخصیت خود را دوست دارم)، رابطه مثبت با دیگران (سؤال‌های ۳، ۱۱ و ۱۳؛ برای مثال: افراد مرا به‌عنوان فردی بخشنده و علاقه‌مند به‌صرف وقت با دیگران، تو صیف می‌کنند)، خودمختاری (سؤال‌های ۹، ۱۲ و ۱۸؛ برای مثال: افراد مصمم بر من تأثیر می‌گذارند)، زندگی هدفمند (سؤال‌های ۵، ۱۴ و ۱۶؛ برای مثال: من برای حال زندگی می‌کنم و واقعاً به آینده فکر نمی‌کنم)، رشد شخصی (سؤال‌های ۷، ۱۵ و ۱۷؛ برای مثال: برای من زندگی یک فرآیند مستمر یادگیری، تغییر و رشد می‌باشد) و تسلط بر محیط (سؤال‌های ۱، ۴ و ۶؛ برای مثال: به‌طورکلی احساس می‌کنم من مسئول وضع زندگی کنونی‌ام هستم). است که مجموع نمرات این شش عامل به‌عنوان نمره کل بهزیستی روان‌شناختی محاسبه می‌شود. آزمودنی‌ها در مقیاسی ۶ درجه‌ای (کاملاً مخالفم، تا حدی مخالفم، نسبتاً مخالفم، نسبتاً موافقم، تا حدی موافقم، کاملاً موافقم) به سؤال‌ها پاسخ می‌دهند که نمره بالاتر نشان‌دهنده بهزیستی روان‌شناختی بهتر است. نمرات در دامنه ۱۸ تا ۱۰۸ قرار می‌گیرند. از بین کل سؤالات، ۱۰ سؤال به‌صورت مستقیم و ۸ سؤال (۱، ۳، ۴، ۵، ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۷) به شکل معکوس نمره‌گذاری می‌شوند (Pasandideh & Zare, 2016). پژوهش (Van Dierendonck, 2004)، همسانی درونی خرده مقیاس‌ها را مناسب و آلفای کرونباخ آن‌ها را بین ۰/۷۷ تا ۰/۹۰ به دست

⁴ Social skill

⁵ Virtues/Vices

¹ Intellectual ability

² Work efficacy

³ Physical attractiveness

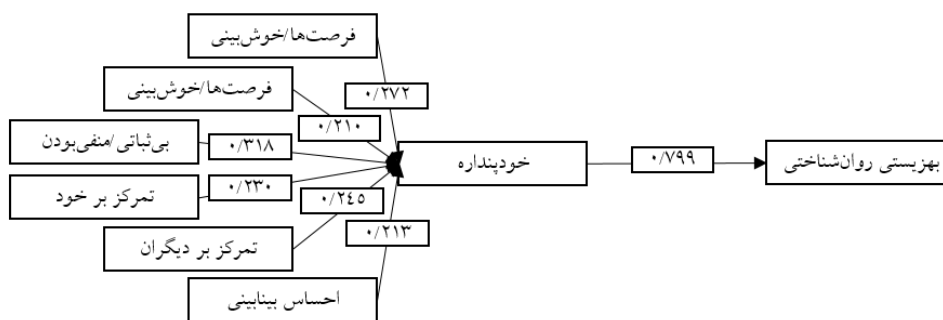
و ۰/۶۸ گزارش کرد. همچنین (Dibaj Nia, 2004) در مطالعه‌ای روی دانشجویان، اعتبار این آزمون را با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ گزارش کرد (Fathi-Ashtiani & Dastani, 2013).

روش اجرا و تحلیل داده‌ها

بعد از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، داده‌های به‌دست‌آمده ابتدا پاکسازی شد و پرسشنامه‌هایی که به‌صورت نامناسب پر شده بودند حذف شدند. سپس مراحل پیش‌آزمون‌های آماری جهت بررسی توزیع و نرمالیتی داده‌ها و تحلیل مسیر در نرم‌افزار SPSS²¹ برای بررسی مدل علی پیشنهادی، اجرا شد. خروجی این بخش آمارهای توصیفی و استنباطی (خروجی همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر) بود. نتایج در بخش بعدی گزارش و تحلیل شده است.

یافته‌ها

بر اساس مدل شکل (۱)، در شکل (۲) مدل نهایی با ضرایب تأثیر مستقیم آورده شده است.

شکل (۲): خروجی ضرایب تأثیر مستقیم

بینابینی: ۰/۷۷۰). همچنین متغیرهای خودپنداره نمره‌ای در محدوده متوسط (۸۸/۸۰) و بهبودی روان‌شناختی بالاتر از متوسط (۷۷/۸۸) داشتند. در ادامه آزمون همبستگی پیرسون برای هر سه متغیر تحقیق محاسبه شد. خودپنداره و بهبودی روان‌شناختی با تمامی مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور رابطه مثبت و معنادار قوی داشتند (اکتشاف هویت: ۰/۴۳۲؛ فرصت‌ها/خوش‌بینی: ۰/۲۳۶؛ بی‌ثباتی/منفی بودن: ۰/۵۰۶؛ تمرکز بر خود ۰/۴۴۲؛ احساس بینابینی: ۰/۲۶۱). خودپنداره و

انتخاب می‌کند. برای نمونه گزینه‌ها برای سؤال معلومات من شامل: الف) از همه‌ی کسانی که می‌شناسم بیشتر است. ب) از بیشتر کسانی که می‌شناسم بیشتر است. ج) مثل بیشتر کسانی است که می‌شناسم. د) از بیشتر کسانی که می‌شناسم کمتر است. ه) از همه‌ی کسانی که می‌شناسم کمتر است، می‌باشد. سؤال‌های آزمون بر اساس ارتباط آن‌ها با خودپنداره از پنج تا یک نمره‌گذاری می‌شود به‌جز در سؤال‌های ۳، ۱۰، ۱۱، ۱۹ و ۲۵ که به‌صورت یک تا پنج نمره‌گذاری می‌شود. بدین ترتیب حداقل نمره‌ای که آزمودنی در این مقیاس به دست می‌آورد ۲۵ و حداکثر آن ۱۲۵ خواهد بود (Fathi-Ashtiani & Dastani, 2013). پژوهش (Beck, Steer, Epstein, & Brown, 1990) ضریب اعتبار ۰/۸۸ و ۰/۶۵ را با استفاده از روش آزمون-آزمون مجدد به ترتیب پس از یک هفته و سه ماه فاصله زمانی گزارش کرد. همچنین ضریب همسانی درونی برای این آزمون ۰/۸۰ گزارش شده است (Ryff & Singer, 2008). در ایران، (Mohammadi, 1993)، در پژوهشی که در نمونه ۱۴ تا ۱۸ ساله ایرانی انجام شد، اعتبار این آزمون را با استفاده از روش دونیمه کردن و آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۶۵

همان‌گونه که ذکر شد، به‌منظور آزمایش فرضیات از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است. بر اساس نتایج آمار توصیفی و مقایسه میانگین هر متغیر، همچنین متوسط نمره هر متغیر در شرح ابزارها، مشاهده شد به‌جز مؤلفه تمرکز بر دیگران (۷/۴۶) که کمی پایین‌تر از حد متوسط بود، نمره دیگر مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور از حد متوسط بالاتر بودند (اکتشاف هویت: ۱۷/۷۱؛ فرصت‌ها/خوش‌بینی: ۱۲/۵۷؛ بی‌ثباتی/منفی بودن: ۲۰؛ تمرکز بر خود ۱۷/۱۳؛ احساس

بهبودی روان‌شناختی بیشترین همبستگی را با بی‌ثباتی/منفی $0/506$ ($p < 0/01$) داشتند. همچنین همبستگی بین خودپنداره بودن به ترتیب با مقادیر و معناداری $0/443$ ($p < 0/01$) و بهبودی روان‌شناختی برابر با $0/799$ ($p < 0/01$) بود.

جدول (۱). برآوردهای ضرایب تأثیر مستقیم

معداری	ضریب Sig	ضریب t	خطای استاندارد برآورد	پارامتر	پیش‌بینی شونده	β	پیش‌بینی کننده
				استاندارد شد			
قوی	0/003	6/416	0/105	0/272	خودپنداره	←	اکتشاف هویت
قوی	0/007	4/945	0/127	0/210	خودپنداره	←	فرصت‌ها/خوش‌بینی
قوی	0/001	7/166	0/107	0/318	خودپنداره	←	بی‌ثباتی/منفی بودن
قوی	0/038	5/740	0/169	0/245	خودپنداره	←	تمرکز بر دیگران
قوی	0/01	5/149	0/120	0/230	خودپنداره	←	تمرکز بر خود
قوی	0/009	5/059	0/156	0/213	خودپنداره	←	احساس بینابینی
قوی	0/000	2/757	0/006	0/799	بهبودی روان‌شناختی	←	خودپنداره

نتایج آزمون تحلیل مسیر به صورت خلاصه در جداول (۱) و (۲) گزارش شده است. همچنین، مدل مفهومی نهایی با در نظر گرفتن تأثیر مستقیم در شکل (۲) نشان داده شده است. همان‌طور که در جدول (۱)، بررسی مسیرهای مستقیم، نشان داده شده است، معناداری تأثیرگذاری تمامی مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور بر خودپنداره تأیید شده است و با توجه به مثبت بودن پارامترهای استاندارد شده، می‌توان نتیجه گرفت که این تأثیرگذاری در جهت مثبت و معنادار قوی است.

بر اساس پارامترهای استاندارد شده می‌توان این‌گونه بیان داشت که مؤلفه بی‌ثباتی/منفی بودن بیشترین تأثیر $0/318$ ($p < 0/01$) و مؤلفه فرصت‌ها/خوش‌بینی کمترین تأثیر $0/210$ ($p < 0/01$) را بر خودپنداره داشته است. همچنین در ارتباط با اثر مستقیم خودپنداره بر بهبودی روان‌شناختی نیز می‌توان اظهار داشت که تأثیرگذاری متغیر خودپنداره بر بهبودی روان‌شناختی با ضریب $0/799$ ($p < 0/01$) مورد تأیید است. این نتایج هفت فرضیه اثرات مستقیم را تأیید می‌کند.

جدول (۲). برآوردهای ضرایب تأثیر غیرمستقیم مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور بر بهبودی روان‌شناختی

معداری	ضریب Sig	ضریب t	خطای استاندارد برآورد	پارامتر	پیش‌بینی شونده	متغیر میانجی	پیش‌بینی کننده
				استاندارد شده β			
تأیید	0/010	2/568	0/035	0/217	بهبودی روان‌شناختی	← خودپنداره	اکتشاف هویت
تأیید	0/04	1/908	0/026	0/205	بهبودی روان‌شناختی	← خودپنداره	فرصت‌ها/خوش‌بینی
قوی	0/008	2/939	0/046	0/247	بهبودی روان‌شناختی	← خودپنداره	بی‌ثباتی/منفی بودن

۰/۱۹۴	۰/۱۳۵	۱/۴۴۶	۰/۱۴۸	-	بهبودی روان‌شناختی	←	خودپنداره	←	تمرکز بر دیگران
۰/۱۶۶	۰/۰۹۹	۱/۶۴۸	۰/۰۹۸	-	بهبودی روان‌شناختی	←	خودپنداره	←	تمرکز بر خود
۰/۱۶۸	۰/۱۲۵	۱/۳۷۱	۰/۱۹۳	-	بهبودی روان‌شناختی	←	خودپنداره	←	احساس بینابینی

در جدول (۲)، بررسی مسیرهای غیرمستقیم، مشاهده می‌شود که مؤلفه بی‌ثباتی/منفی بودن (۰/۲۴۷) ($p < ۰/۰۱$) (معناداری قوی)، مؤلفه اکتشاف هویت (۰/۲۱۷) ($p < ۰/۰۰۵$) (معناداری) و فرصت‌ها/خوش‌بینی (۰/۲۰۵) ($p < ۰/۰۰۵$) (معناداری) با میانجی‌گری خودپنداره بر بهبود روان‌شناختی تأثیر دارند. این نتایج سه فرضیه اول اثرات غیرمستقیم را تأیید کرد و فرضیات چهارم، پنجم و ششم پژوهش در رابطه با اثرات غیرمستقیم مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور بر بهبود روان‌شناختی با میانجی‌گری خودپنداره را تأیید نکرد.

نتایج حاصل از جداول (۲) و (۳) تأییدکننده نقش میانجی مؤثر خودپنداره در رابطه بین مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور و بهبود روان‌شناختی است.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش باهدف ارائه مدلی برای بررسی تأثیر مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور بر بهبود روان‌شناختی و با میانجی‌گری خودپنداره در جوانان، انجام شده است. با توجه به نمرات بالاتر از متوسط مؤلفه‌ها در سیاهه بزرگسالی در حال ظهور، تأیید می‌شود که اکثر افراد جامعه آماری، مطابق با تعریف (Arnett, 2015)، در حال تجربه این دوره جدید هستند. نمرات بالاتر از متوسط مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور و بهبود روان‌شناختی در کنار داشتن خودپنداره متوسط بیانگر این است که اگرچه افراد سیر این دوره را طی می‌کنند، اما با داشتن تصویر مثبتی از خود جنبه‌های خود بهبودی، پذیرش خود، رشد فردی و روابط بین فردی مناسب را نیز تقویت می‌کنند. نتیجه این موضوع رابطه قوی و دوسویه تأییدشده بین خودپنداره و بهبود روان‌شناختی است که همسو با دیدگاه

(Wissing & Du Toit, 1994) است که بیان می‌کند افراد با بهبود روان‌شناختی بالا، توانایی اثبات خویش را دارند. همچنین، این نتیجه همسو با نظر (Gray, Ozer, & Rosenthal, 2017) است که نشان دادند افراد با بهبود روان‌شناختی بالاتر، دیدگاه مثبت‌تری نسبت به کار و رابطه با همکاران اتخاذ کنند. علت این موضوع این است که افراد با بهبود روان‌شناختی بالاتر بر محیط تسلط دارند و در برقراری ارتباط با دیگران توانا هستند. بیشترین همبستگی میان مؤلفه بی‌ثباتی/منفی بودن با خودپنداره و بهبود روان‌شناختی بود. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که با تجربه بزرگسالی در حال ظهور و کیفیت اکتشافی این دوره درک بهتری از خود حاصل می‌شود که این به صورت مستقیم بر خودپنداره و در نتیجه آن بر بهبود روان‌شناختی تأثیر مثبت دارد. همچنین دلیل اینکه مؤلفه بی‌ثباتی/منفی بودن بیشترین اثرگذاری را بر خودپنداره نشان داد، این است که افراد در این دوره در حال اکتشاف درباره زندگی و خودشان هستند و تمایل دارند قبل از پذیرش مسئولیت‌های شغلی و خانوادگی موضوعات موردعلاقه خود را بررسی و تجربه کنند. این موضوع هم‌زمان موجب بهبود خودپنداره و بهبود روان‌شناختی فرد می‌شود. پژوهشگران در (Viola, Musso, Ingoglia, Coco, & Inguglia, 2017)، این نتیجه را از منظر شغلی تأیید و بیان کردند افرادی که در حال انتخاب و اکتشاف شغل متناسب با مهارت‌های خود هستند از بهبود روان‌شناختی بالاتری برخوردارند.

تأیید رابطه مستقیم معنی‌دار بین مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور و خودپنداره نشانگر این است که تحولات این دوره سنی در متن خود فرصت‌ها و شرایطی را برای فرد ایجاد می‌کند تا با داشتن تجربه‌های جدید نقاط ضعف و قوت خود

خوش‌بینی بر هدفمندی و معناداری زندگی تأثیر دارد که خود افزایش‌دهنده خودپنداره است و در نتیجه آن بهزیستی روان‌شناختی نیز بهبود می‌یابد. در نهایت با در نظر گرفتن این دوره جدید تحولی به‌عنوان یک دوره سنی، اثرات تحول ابتدا بر اساس موارد ذکر شده بر خودپنداره، سپس بر بهزیستی تأثیرگذار است.

در بررسی روابط غیرمستقیم، مؤلفه‌های اکتشاف هویت، بی‌ثباتی/ منفی بودن و فرصت‌ها/ خوش‌بینی با بهزیستی روان‌شناختی رابطه دارند. قابل‌انتظار بود که نمرات بالاتر در اکتشاف هویت که مبین پیشرفت فرد در شناخت از خود است، بر استقلال فرد در تصمیم‌گیری، شناسایی توانمندی‌ها، اهداف و تلاش برای آن‌ها تأثیر می‌گذارد. این نتیجه همسو با نتیجه پژوهش‌های (Karaš, Nemat Tavousi & Falsafi, 2019)؛ (Cieciuch, Negru, & Crocetti, 2015) است. با در نظر گرفتن جامعه و هنجارهای درونی جامعه مورد بررسی، اکتشاف هویت در جوامع ایرانی به نسبت جوامع غربی دیرتر اتفاق می‌افتد. دلیل این موضوع می‌تواند این باشد که معمولاً افراد در ایران پیش از سن دانشگاه به‌صورت کامل به خانواده وابسته هستند و شروع اکتشاف و استقلال برای آنان در پایان دوره تحصیلی متوسطه است.

مؤلفه بی‌ثباتی/ منفی بودن مؤثرترین مؤلفه در پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی است و علت آن از جنبه‌های مختلف قابل بررسی است. مهم‌ترین جنبه مرتبط با رویکرد انتخاب است. در اینجا بی‌ثباتی/ منفی بودن و نمرات بیشتر در آن مفهوم منفی ندارد بلکه بیانگر این است که فرد در حال شکل دادن به شخصیت، اهداف، رسیدن به استقلال و انتخاب بین گزینه‌هایی است که به وی شادمانی و حس رضایت بیشتری در زندگی می‌دهد. پژوهش (Nelson & Jorgensen, 2018)، نشان داد اکتشاف و انتخاب فرد از منظر روابط و گروه‌های اجتماعی بر بهزیستی روان‌شناختی فرد تأثیرگذار است. آخرین مؤلفه با تأثیرگذاری معنی‌دار بر بهزیستی روان‌شناختی، مؤلفه فرصت‌ها/ خوش‌بینی است. این دیدگاه به فرد کمک می‌کند تا از زندگی رضایت بیشتری داشته و توانایی پذیرش چالش‌های زندگی و به کمال رساندن استعدادها بالقوه خویش را داشته باشد. از سوی دیگر، فرصت داشتن به فرد

را از نقطه‌نظرهای مختلف بشناسد و درصدد رفع کاستی‌ها و افزایش توانمندی‌هایش برآید. این نتایج با پژوهش (Alborzi & Dashtbozorgi, 2017) همسو بود که بیان کردند خودپنداره با افزایش سن (تغییر از نوجوانی به بزرگسالی در حال ظهور) بهبود می‌یابد. با توجه به اینکه خودپنداره عموماً از متغیرهای مرتبط با شناخت فرد از خود و مهارت‌هایش تأثیر می‌پذیرد، قابل پیش‌بینی بود که ابعاد بزرگسالی در حال ظهور بر آن تأثیر داشته باشد. در این دوره جدید تحولی، کشف من کیستم و شناخت آنچه در زندگی به دنبال آن است، همچنین قرار گرفتن در شرایط انتخاب، دیدن فرصت‌ها و یافتن راهی برای رسیدن به اهداف خود، بخش‌هایی از خودپنداره نظیر توانایی ذهنی و عیب‌ها و حسن‌ها را در خود بهبود می‌بخشد. به‌علاوه، نتایج یادشده با پژوهش‌های (Nelson, Kling, Wängqvist, Gattario & Frisé, 2019)؛ (Frisén, & Syed, 2018) که بهبود تصویر بدنی با تجربه بزرگسالی در حال ظهور را مرتبط دانستند، همسو بود. بر اساس نتایج پژوهش از آنجایی که گذار از نوجوانی به بزرگسالی موجب می‌شود جنبه‌های مختلف توانایی فرد بهبود یابد، همچنین افزایش کنش‌های مثبت اجتماعی و گرفتن بازخورد از دیگران صورت می‌پذیرد، مصادیق مختلف تصور از خود فرد اصلاح می‌شود. تصویر بدنی یکی از مواردی است که هم بر اساس بازخورد دیگران و هم با در نظر گرفتن تأثیرات تحول از این قاعده پیروی می‌کند.

تأیید رابطه مستقیم میان همه مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور و خودپنداره و رابطه مثبت قوی بین خودپنداره و بهزیستی روان‌شناختی، بیانگر انتخاب درست خودپنداره به‌عنوان میانجی است که همسو با نتایج به‌دست‌آمده و پژوهش‌های (Ritchie, Hanley & Garland, 2017)؛ (Sedikides, Wildschut, Arndt, & Gidron, 2011)؛ (Sheivandi, Naeimi, & Farshad, 2016) است. پژوهش‌های یادشده از سه جنبه به‌صورت ضمنی نقش میانجی خودپنداره را نشان می‌دهند؛ مؤلفه‌های مختلف بزرگسالی در حال ظهور به‌نوعی بر خودشناسی تأکید دارند که این امر موجب بهبود خودپنداره شده و در نتیجه آن بهزیستی روان‌شناختی نیز بهبود می‌یابد. از سوی دیگر، تجربه مؤلفه‌هایی نظیر فرصت‌ها و

دیگر متغیرهای روان‌شناختی دیگر نظیر سلامت اجتماعی، سازگاری و غیره می‌تواند به شناسایی این دوره تحولی جدید کمک کند. از دیدگاه کاربردی، متخصصین و مسئولین این امکان را دارند که بر اساس نتایج پژوهش، بستری بهتری برای تجربه بزرگسالی در حال ظهور فراهم آورند که در نتیجه آن به بهبود بهزیستی و سلامت افراد جامعه یاری برسانند.

منابع

- Alborzi, J., & Dashtbozorgi, B. (2018). Comparative Study of Self-concept of Students at Ahvaz Nursing and Midwifery School. *Salmand: Journal of JundiShapur Educational Development*, 9(4), 243-253 [Persian].
- Arnett, J. J. (2018). *Conceptual foundations of emerging adulthood*. In *Emerging adulthood and higher education* (pp. 11-24). Routledge.
- Arnett, J.J. (2015). *Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties* (2nd edition). Oxford University Press.
- Arnett, J. J. (2014). *Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties*. Oxford University Press.
- Azzopardi, P., Kennedy, E., & Patton, G. (2017). Data and indicators to measure adolescent health, social development and well-being. *Florence: UNICEF Office of Research, Innocenti*.
- Bayani, A. A., Koocheky, A. M., & Bayani, A. (2008). Reliability and validity of Ryff's psychological well-being scales. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 14, 146-151 [Persian].
- Beck, A. T., Steer, R. A., Epstein, N., & Brown, G. (1990). Beck self-concept test. *Psychological Assessment: A Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 2(2), 191.
- Compton, W. C., & Hoffman, E. (2019). *Positive psychology: The science of happiness and flourishing*. SAGE Publications.
- Cote, J. E. (2006). *Emerging Adulthood as an Institutionalized Moratorium: Risks and Benefits to Identity Formation*.

این اجازه را می‌دهد که بر متغیرهای مختلف تصمیم‌ساز زندگی کنترل داشته باشد. داشتن حس کنترل از جمله عواملی است که بر اساس پژوهش (Sharon, 2016)، به افزایش بهزیستی منجر می‌شود. رابطه خودپنداره با بهزیستی روان‌شناختی نیز مثبت معنادار قوی است. همچنین همبستگی میان مؤلفه‌های بزرگسالی در حال ظهور و بهزیستی نیز تأیید شده است اما نقش تعدیل‌کننده خودپنداره در این بخش به‌خوبی خود را نشان می‌دهد؛ جایی که تمرکز بر خود، تمرکز بر دیگران و احساس بینابینی بر بهزیستی روان‌شناختی به‌صورت غیرمستقیم رابطه معنی‌داری را نشان ندادند و سه متغیر دیگر نیز با ضرایب به‌مراتب کمتری پیش‌بینی‌کننده بهزیستی بودند. اهمیت اکتشاف و آزمون و سرانجام پذیرفتن هویتی مشخص و مهم‌تر از همه انتخاب بین فرصت‌های پیش رو موجب می‌شود تصویر فرد از خود بهبود یابد و در نتیجه آن سطح بهزیستی فرد افزایش یابد. همچنین در جامعه ایرانی، فشار خانواده‌ها برای به ثبات رسیدن زندگی فرزندان موجب به وجود آمدن نتایج متفاوت با پژوهش‌های اولیه (Arnett, 2015)، شده است؛ این فشار برای استقلال، مانند فشار برای ازدواج، یافتن شغلی ثابت و فرزند آوری، ناظر بر کاهش فرصت تجربه کردن و داشتن حس جابه‌جایی میان نوجوانی و بزرگسالی است، که موجب می‌شود بخشی از مؤلفه‌ها نظیر احساس بینابینی، نتایج متفاوتی با پژوهش‌های اصلی داشته باشد.

محدودیت‌های اصلی پژوهش شامل دو بخش اصلی بودند. در رابطه با نمونه‌ها، اگرچه تلاش شد به کمک روش نمونه‌گیری در دسترس که شرکت‌کنندگان به‌صورت آنلاین به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند، نمونه‌ای همگون با جامعه پژوهش انتخاب شود اما عواملی نظیر میزان مشارکت و کیفیت پاسخگویی، دست‌یابی به این هدف را با محدودیت مواجه کرد. مورد دیگر، تعداد کم پژوهش‌های مشابه داخلی است که مقایسه و بررسی میزان قابلیت تعمیم نتایج به‌دست‌آمده را با محدودیت مواجه می‌کند. در ادامه پژوهش می‌توان پیشنهاد کرد که مدل اجرایی روی دیگر جوامع ایرانی بررسی شود تا تعمیم بهتری از نتایج و شناسایی بهتر این دوره حاصل شود. همچنین، پژوهش در حیطه بزرگسالی در حال ظهور همراه با

- Jorgensen, N. A., & Nelson, L. J. (2018). Moving toward and away from others: Social orientations in emerging adulthood. *Journal of Applied Developmental Psychology, 58*, 66-76.
- Karaś, D., Ciecuch, J., Negru, O., & Crocetti, E. (2015). Relationships between identity and well-being in Italian, Polish, and Romanian emerging adults. *Social Indicators Research, 121*(3), 727-743.
- Khanjani, M., Shahidi, S., Fathabadi, J., Mazaheri, M. J., & Shokri, O. (2014). Factor structure and psychometric properties of the Ryff's scale of Psychological well-being, short form (18-item) among male and female students. *The Journal of Thought & Behavior in Clinical Psychology (JTBCP), 9*(32), 27-36 [Persian].
- Nelson, S. C., Kling, J., Wängqvist, M., Frisé, A., & Syed, M. (2018). Identity and the body: Trajectories of body esteem from adolescence to emerging adulthood. *Developmental psychology, 54*(6), 1159.
- Orang S., Hashemi Razini H., Ramshini M., & Orang T. (2018). Investigating the Meaning of Life and Psychological Well-being, in Youth, Adults, and Elderly (A Comparative Study of Three Age Groups). *Salmand: Iranian Journal of Ageing, 13*(2), 182-197 [Persian].
- Pasandide, M. M., & Zare, L. (2016). An Analysis of well-being psychiatric aspects of tolerance and sense of humour between patients who suffer from coronary artery disease and healthy individuals. *Quarterly Journal of Health Psychology, 5*(20), 88-108 [Persian].
- Reifman, A., Arnett, J. J., & Colwell, M. J. (2007). Emerging adulthood: Theory, assessment and application. *Journal of Youth Development, 2*(1), 37-48.
- Ritchie, T. D., Sedikides, C., Wildschut, T., Arndt, J., & Gidron, Y. (2011). Self-concept clarity mediates the relation between stress and subjective well-being. *Self and Identity, 10*(4), 493-508.
- Ryff, C. D., & Singer, B. H. (2008). Know thyself and become what you are: A eudaimonic approach to Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008). Hedonia, eudaimonia, and well-being: An introduction. *Journal of happiness studies, 9*(1), 1-11.
- Falsafi, N., & Nemat Tavousi, M. (2019). The Role of Identity Dimensions in Self-Esteem and Psychological Well-Being in Emerging Adulthood. *Developmental Psychology (Journal of Iranian Psychologists), 15*(59), 255-236 [Persian].
- Fathi, M. R., Kiamanesh, A., & Jomehri, F. (2018). The Role of Human Agency, Gender and Age in Identity Characteristics: Arnett's Emerging Adulthood. *Developmental Psychology (Journal of Iranian Psychologists), 15*(57), 33-44 [Persian].
- Fathi-Ashtiani, A., & Dastani, M. (Ed.10). (2013). *Psychological tests: personality and mental health*. Tehran: Besat Press [Persian].
- Gattario, K. H., & Frisé, A. (2019). From negative to positive body image: Men's and women's journeys from early adolescence to emerging adulthood. *Body Image, 28*, 53-65.
- Gray, J. S., Ozer, D. J., & Rosenthal, R. (2017). Goal conflict and psychological well-being: A meta-analysis. *Journal of Research in Personality, 66*, 27-37.
- Hakhmigari, M. K., Michaeli, Y., Dickson, D. J., Scharf, M., & Shulman, S. (2019). Personality maturation among emerging adults and future career success. *Career Development International*.
- Hanley, A. W., & Garland, E. L. (2017). Clarity of mind: Structural equation modeling of associations between dispositional mindfulness, self-concept clarity and psychological well-being. *Personality and individual differences, 106*, 334-339.
- Hattie, J. (2014). *Self-concept*. Psychology Press.
- Henig, R. M., & Henig, S. (2013). *Twentysomething: why do young adults seem stuck?*. Plume.
- Hernandez, R., Bassett, S. M., Boughton, S. W., Schuette, S. A., Shiu, E. W., & Moskowitz, J. T. (2018). Psychological well-being and physical health: Associations, mechanisms, and future directions. *Emotion Review, 10*(1), 18-29.
- <https://www.amar.org.ir> - سرشماری عمومی نفوس و - سرشماری مسکن/نتایج سرشماری [Persian].

- Tanner, J. L. (2006). Recentering During Emerging Adulthood: A Critical Turning Point in Life Span Human Development.
- Van Dierendonck, D. (2004). The construct validity of Ryff's Scales of Psychological Well-being and its extension with spiritual well-being. *Personality and individual differences*, 36(3), 629-643.
- Viola, M. M., Musso, P., Ingoglia, S., Coco, A. L., & Inguglia, C. (2017). Relationships between career indecision, search for work self-efficacy, and psychological well-being in Italian never-employed young adults. *Europe's journal of psychology*, 13(2), 231.
- Wissing, M. P., & Du Toit, M. M. (1994, July). Relations of NEO-PI-R dimensions (NEO-FFI) to sense of coherence (SOC) and other measures of psychological well-being. In *23rd International Congress of Applied Psychology, Madrid, Spain*.
- psychological well-being. *Journal of happiness studies*, 9(1), 13-39.
- Sadeghi Sarcheshme, A., Sam Aram, A. A., & Allahyari, T. (2018). Social factors affecting the level of social health of youth in Yazd. *Militari Knowledge of Yazd province*, 5(17), 95-102 [Persian].
- Sharon, T. (2016). Constructing adulthood: Markers of adulthood and well-being among emerging adults. *Emerging Adulthood*, 4(3), 161-167.
- Sheyvandi, K., Naeimi, A., & Farshad, M. R. (2016). The structural model of self-compassion and psychological well-being, self-esteem and body image among female students of Shiraz University with mediator. *Clinical Psychology Studies*, 6(24), 115-132 [Persian].